

Lainsäädäntö kokeilujen mahdollistajana

16.12.2015

Arto Sulonen

Kokeilut ja normien purkaminen

- **Ensisijaisesti kuntien (ja tulevien itsehallintoalueiden) tehtävien toteuttamistapaa koskevia velvoitteita puretaan muuttamalla suoraan lainsäädäntöä pysyvästi**
- **Muussa tapauksessa käynnistetään kokeiluja lainsäädännön purkamis- ja väljentämismahdollisuuksien selvittämiseksi**
- **Kokeilut, joilla tuetaan kuntia (ja itsehallintoalueita) hyödyntämään väljentyneen lainsäädännön suomia mahdollisuuksia**

Kokeilusäännöksen tarve

- **Jokaisesta kokeilusta säätäminen erikseen lailla jäykkä ja hidas menettely**
- **Vrt. kuntakokeilulaki (1350/2014), voimassa vuoden 2016 loppuun**
 - » **laissa säädetty yksityiskohtaisesti jokainen säännös, josta voidaan poiketa**
- **Kokeilujen tulisi lähteä kuntien ja palveluiden muiden järjestäjien tarpeista**
- **Hallitusohjelman mukaan hallitus käynnistää vapaakuntakokeilun.**
 - » **hallitus arvioi, onko tarvetta säätää "vapaakuntakokeilusta" lailla**
- **KL: Kokeiluista tulisi säätää pysyvästi yleisellä kokeilulailla**
- **Kokeiluluvan myöntäisi valtioneuvosto**

Kokeilulain sisältö (1)

- **Kokeilussa voitaisiin poiketa säännöksistä ja määräyksistä, jotka koskevat**
 - » palvelun tai muun tehtävän toteutustapaa;
 - » hallintoa;
 - » henkilöstön määrää, koulutusrakennetta, kelpoisuusvaatimuksia ja tehtäviä;
 - » palveluiden käyttäjien ryhmäkokoja;
 - » palveluiden ja muiden tehtävien järjestämisen suunnitelmia;
 - » palveluiden käyttäjille tehtäviä palvelusuunnitelmia;
 - » toimitiloja; tai
 - » tietojensaantioikeutta.
- **Kokeilussa ei voitaisi rajoittaa perusoikeuksia, oikeusturvaa ja oikeutta saada palveluita sisällöltään ja määrältään säädetyin mukaisesti.**
- **Kokeiluluvan myöntämisen edellytyksenä olisi, että kokeilu on tarpeellinen palveluiden tai muiden tehtävien yleiseksi kehittämiseksi.**

Kokeilulain sisältö (2)

- **Kokeilulupaa haettaisiin valtiovarainministeriöltä.**
- **Lupa valmisteltaisiin yhteistyössä niiden ministeriöiden kanssa, joiden toimialaa kokeilu koskee**
- **Kokeilu voisi kestää enintään viisi vuotta.**

Kokeilulain sisältö (3)

- **Kokeilulupaan tulisi sisältyä kokeiluohjelma, jossa määritellään**
 - » kokeilun tavoitteet,
 - » toteuttamistapa,
 - » kokeilualue,
 - » kokeilussa mukana olevat tahot sekä
 - » säännökset ja määräykset, joista kokeilussa voidaan poiketa.
- **Kokeilua tulisi seurata ja arvioida**